Inktzwarte kant zonnig paradijs

Aruba. Tropisch eiland onder de zon. Sinds 1986 een 'apart' land binnen het Koninkrijk der Nederlanden. 104.000 inwoners. Lustoord, met een uiterst wrange en perverse bijklank. Kinderen zijn er massaal slachtoffer van incest, verkrachting en misbruik. De Apeldoornse kinderpsychiater Rita Zecher werkt twee jaar op Aruba, loopt vast op een 'onzichtbare muur' en vertrekt ziek van ellende. Ze luidt nu de noodklok met een schokkend boek over haar ervaringen. „Het is tijd dat de slachtoffers hulp van buitenaf krijgen."

door **Anne Boer**
anneboer@destentor.nl

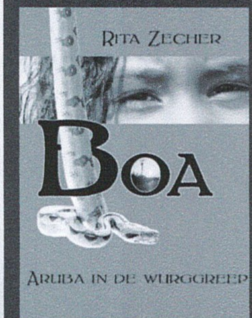

Kinderpsychiater Rita Zecher: „De uitdrukking op de kindergezichten zal ik nooit vergeten. Die zit vol walging van het leven."

foto Freddy Schinkel

Rita Zecher Enahoro

- BOA, Aruba in de wurggreep, is de titel van het boek van Rita Zecher. Zij ziet de wurgslang, die als huisdier naar Aruba is gebracht en nu een ware plaag is geworden, als symbool van de ellende op het eiland. „De boa's dringen huizen binnen en eten katten en kleine honden en als het zo doorgaat straks misschien ook wel baby's." De auteur woont en werkt (als kinderpsychiater) in Apeldoorn. Ze heeft vier kinderen (14, 17, 29 en 31 jaar) uit twee relaties.
- BOA, Aruba in de wurggreep
  Rita Zecher
  Uitgeverij: www.schrijverijmooimens.nl
  Verschijningsdatum 10 mei
  Prijs boek 17,50 euro; e-book 15 euro

De omslag van het boek van Rita Zecher: een aanklacht tegen een falend rechtssysteem.

Rita Zecher Enahoro (59) is een vrouw van de wereld. Ze spreekt zes talen. Ze wordt geboren in Berlijn, groeit op in Antwerpen, studeert geneeskunde in Brussel, is huisarts op Tenerife en in Antwerpen. Promoveert op kinderpsychiatrie in Berlijn.

In 2008 biedt Nederland haar de kans een jeugddroom waar te maken. Werken en leven op een Caribisch eiland, Aruba. Ze verruilt een baan in Den Haag en omgeving voor een functie als kinderpsychiater in een ziekenhuis op Aruba. Als alleenstaande moeder emigreert ze met haar twee jongste kinderen uit haar tweede huwelijk.

Ze schrikt van wat ze aantreft. Nergens heeft ze zoveel misbruik van kinderen aangetroffen. „De uitdrukking op de kindergezichten zal ik nooit vergeten. Die zit vol walging van het leven." Ze wil het kwaad bestrijden, maar merkt al snel dat ze tegen onzichtbare muren aanloopt. Aangiften worden niet verwerkt bij de politie, dossiers blijven liggen en slachtoffers krijgen geen bescherming. Geen arts op Aruba breekt zijn medisch geheim om een mishandeld kind te redden. Ze zijn bang voor represailles en gevangenisstraf.

Rita doet het wel. „Op het moment dat een kinderpsychiater misbruik vaststelt, met name seksueel misbruik of geweld jegens het kind, moet hij zijn medisch geheim breken om het kind te beschermen."

Ze wordt gewaarschuwd voor de mogelijke gevolgen. Het kan haar een gevangenisstraf opleveren. „Nederlandse wetten gelden daar niet." Ze staat op meerdere fronten alleen. Ze is de enige kinderpsychiater op het hele eiland.

De verhalen die ze hoort, zijn vreselijk. Neem Nina, een meisje van vijftien. Ze wordt vanaf haar vierde jaar dagelijks misbruikt door haar stiefvader. Hij nodigt daarbij ook vrienden uit om mee te doen. Nina doet aangifte. De politie luistert de verdachte af en heeft op tape staan dat hij een vriend belt om zijn dochter te misbruiken, maar de zaak komt niet van de grond.

Het gebeurt overal, zelfs in een volle bus. Carnaval wordt dagenlang uitbundig gevierd. Na negen maanden krijgen veel tienermeisjes een baby. Rita noemt ongewenste zwangerschappen een bijwerking van het carnaval. De baby's worden later opgevangen door moeders, grootmoeders of overgrootmoeders, die ook jong kinderen kregen.

Het katholieke geloof en de wet op Aruba verbieden abortus. Ook verkrachte, getraumatiseerde tieners moeten hun kind krijgen. „Dat ze verkracht werden, dat wordt als hun eigen schuld gezien of als Gods wil." Volgens Rita vinden Arubanen het erg als kinderen onder twaalf jaar seksueel worden misbruikt. Boven de twaalf stellen ze het kind hiervoor verantwoordelijk.

„Als een slachtoffer ondanks alle ellende bij hun misbruiker blijven, concludeert de politie dat het slachtoffer het zelf wil. De politie erkent niet dat zo'n kind wat betreft zijn leeftijd geen andere keus heeft."

Rita probeert dat beeld te veranderen door openlijk te praten over seksueel misbruik. Ze zwengelt de discussie aan. Roept op tot vervolging van daders en bescherming van slachtoffers. „Elk seksueel misbruik veroorzaakt een trauma. Een kind dat pijn heeft, ontwikkelt angsten. We moeten er over praten. Anders dreigt het een epidemie te worden." Rita omschrijft de overtreffende trap van het grote kwaad. Mannen die kinderen willen misbruiken gaan niet alleen op vakantie op Aruba. Ze gaan er zelfs wonen. „Ik hoorde verschrikkelijke verhalen over dat soort mannen die een vrouw zwanger maken, de vrouw wegsturen en het kind voor zichzelf houden." Het grootste probleem is dat veel mensen niet durven te getuigen en dat rapporten over het misbruik, bijvoorbeeld die van Rita, niet serieus worden genomen.

Rita kan het niet aanzien, maar haar inzet voor de kinderen wordt met verbazing ontvangen. Nog nooit heeft een kinderpsychiater op Aruba seksueel mishandelde kinderen ontvangen, laat staat een rapport over hen geschreven.

Aruba telt ongeveer 30.000 kinderen. Rita ziet elke dag twee nieuwe gevallen van misbruik in haar praktijk. „Nog nooit heb ik zoveel gevallen van seksueel misbruik gezien. Niet in Duitsland, waar ik zes jaar heb gewerkt en niet in Den Haag, waar ik ongeveer een casus per maand of minder heb gezien."

Van de tien misbruikte kinderen zijn er acht tussen drie en vier jaar en twee boven de twaalf. De slachtoffers zijn soms baby. Het meeste misbruik (90 procent) is binnen families zelf, maar het gebeurt ook op straat en treft jongens en meisjes.

De verdachten komen uit alle lagen van de bevolking. Rita krijgt ook te maken met zaken waarbij een medewerker van een kinderopvangtehuis, een politie-inspecteur, een leraar en zwervers verdachten zijn.

Door het optreden van Rita gaan kranten op Aruba schrijven over de wantoestanden. Er komt een witte mars tegen seksueel misbruik van kinderen. Meer en meer families melden zich met hun misbruikte kinderen bij de politie, de Voogdijraad, de kinderartsen en bij Rita. Zelfs bejaarde patiënten storten hun hart uit. Voor het eerst durven ze te vertellen over het misbruik in hun jeugd.

Rita gelooft de kinderen. „Het slachtoffer moet worden geloofd tot het tegendeel is bewezen. Volgens de laatste Amerikaanse statistieken spreekt meer dan 85 procent van de kinderen, die aangeven dat ze zijn misbruikt, de waarheid. Volgens sommige studies zelfs meer dan 94 procent."

De slachtoffers krijgen nauwelijks bescherming. Ook niet in het ziekenhuis. Er is geen gevarenvrije zone. De Voogdijraad heeft geen plaatsingsmogelijkheden voor kinderen die jarenlang verwaarloosd en misbruikt zijn. Tot voor kort was de belangrijkste opvangplaats in het weekeinde gesloten. Moesten de kinderen in het weekeinde weer naar huis, naar de plek waar ze mishandeld worden.

Langzaam maar zeker kruipt de voortdurende dreiging die haar werk oplevert Rita onder haar huid. Ze vraagt zich soms zelfs af of ze vermoord kan worden.

Op Aruba hebben ze geen hoge pet op van kinderpsychiatrie. En misbruik is al helemaal een taboe. Sommigen zeggen zonder schaamte zelfs dat de kinderen het 'best leuk vinden met rijpere mannen'. In boze geesten geloven veel mensen wel. „Ik vertel dat ik er niet aan twijfel dat boze geesten echt bestaan, maar dat in het geval van dit meisje de boze geest waarschijnlijk een vijftigplusser is, een dronkenlap die kinderen schendt."

Seksueel misbruik, drugs- en alcoholgebruik. Achter de façade van tropisch paradijs schuilt veel ellende. „Er is veel huiselijk geweld doordat ouders niet weten hoe ze kinderen moeten opvoeden. Veel Arubaanse tieners hebben weinig toekomstdromen. Veel ouders zijn gefrustreerd over hun leven, hebben lage inkomens en worden slachtoffer van alcohol en drugs."

In de ogen van Rita is er maar een remedie. Keihard optreden. Duidelijk maken dat het niet mag en kan en hoe vreselijk de gevolgen zijn. „Er moet hulp van buitenaf komen. Een team van goed opgeleide politiemensen en kinderpsychiaters. Als een samenleving de daders niet straft, gaan meer en meer gewone mannen hetzelfde misbruikgedrag vertonen. Drugsgebruik maakt dat alleen maar erger. Drugs laten de gewetensfuncties verdwijnen."

Onder druk van alles wat ze meemaakt, door het potentieel gevaar waarin ze zich bevindt, wordt Rita ernstig ziek. Ze denkt zelfs dat ze doodgaat en regelt al iets voor haar kinderen. Uiteindelijk besluit ze het eiland te verlaten. „Maar dat voelde niet goed. Ik liet de kinderen in de steek. Dat gevoel van onmacht is vreselijk."

Rita woont nu in Apeldoorn. Ze werkt bij GGNet, een instelling voor geestelijke gezondheidszorg. Ook hier ziet ze steeds meer misbruikte kinderen voorbij komen. Aruba is ver weg. Om hulp te mobiliseren, heeft ze het boek geschreven, getiteld *BOA, Aruba in de wurggreep*. Het boek verschijnt op 10 mei en is een zware aanklacht tegen een rechtssysteem dat niet werkt. Ze roept ook Nederland op waakzaam te blijven. „Pedofielen zijn goed georganiseerd en uiterst gevaarlijk. We moeten daarom wakker blijven, zorgen voor betere bescherming van onze kinderen, ook nadat ze aangifte hebben gedaan."